

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Reden und Arbeiten der Societas Latina - Cod. Karlsruhe 3420, 1-4

11 Reden der Societas Latina - Cod. Karlsruhe 3420,4

Rinck, Christoph Friedrich

[Karlsruhe], 1801-1804

[Beeckh, ...]: Oratio de mortalium destinatione in terris habita, Sept. 1804

[urn:nbn:de:bsz:31-99852](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-99852)

Oratio

de mortalium destinatione
in terris

habita Gal. Sept. MDCCCIV.

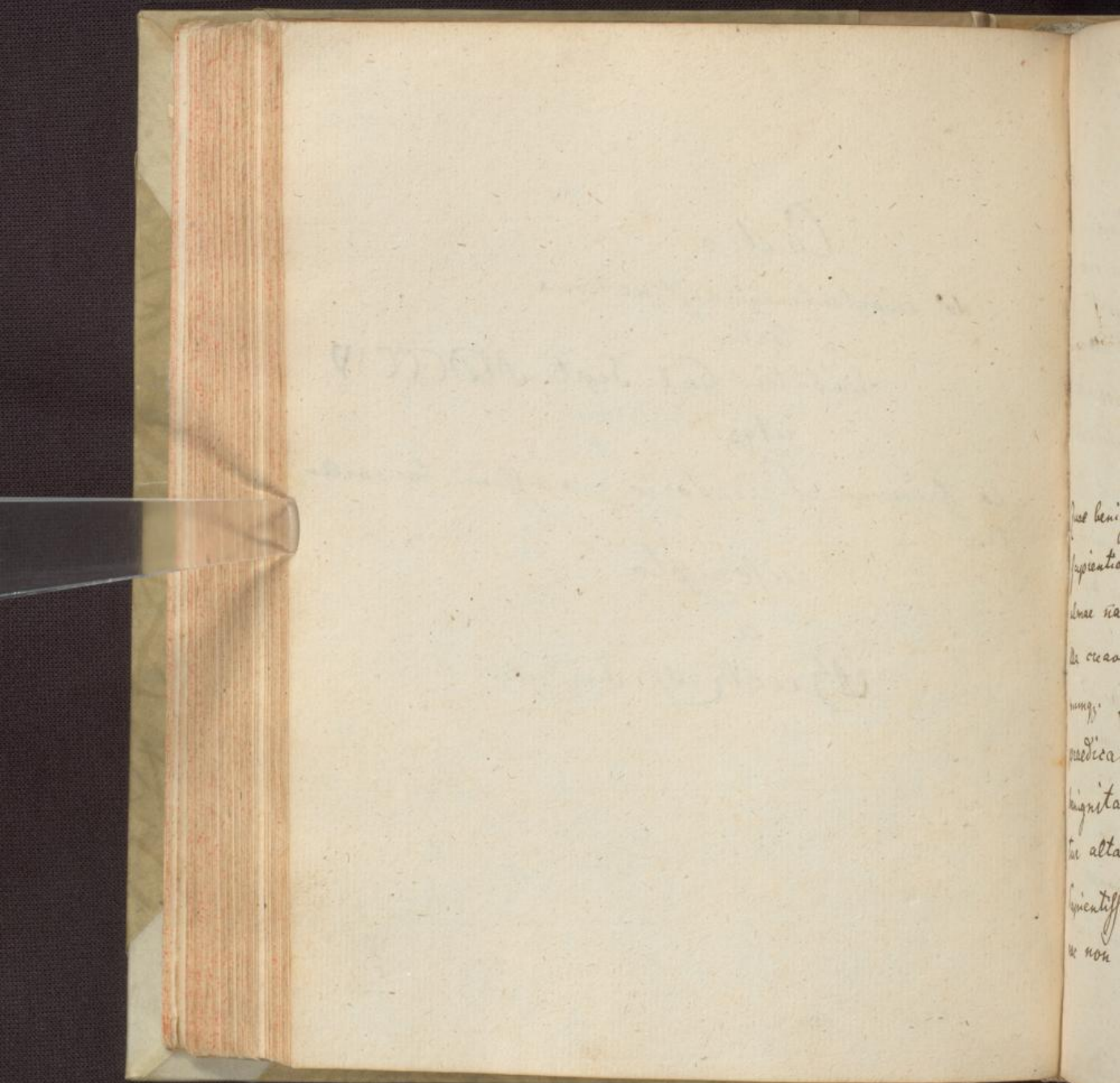
atq; 25^{ly}

Ex summa Directoris gravissimi benevalen-
tia

inscripta

a

Beech. St. Jur. utr.



... ben
... pientia
... nae na
... ceo
...
... medica
... gnita
... ta alta
... pientiff
... non

Director gravissime,
Socii Condecoratissimi!

Quae benignissimus mundi creator tanta instituit
sapientia, quum considero magnifica opera
almae naturae, concussus sentio, numen, quod
illa creaverit, esse sapientissimum benignissi-
mumque. Quippe illa opera mille vocibus
praedicant auctoris sui sapientiam atque
benignitatem illaque contemplantibus nasci-
tur alta Dei infiniti cogitatio adoratioque.
Sapientissimus sane est creator illorum
nec non benignissimus, ergo etiam finis,

ad quem creata sunt, sapiens atque benignus esse debet. Quippe jam conspicuus ordo variisque usus rerum, veterum imperfectionum ⁱⁿ facultatum qualitatumque atque novarum acquisitionum perfectiorum, nos edocent, id, ad quod res aliqua a prudente creatore producta, aptissima sit, rei illius destinationem esse, optimumque numen unamquamque rem ad sapientem sane benignumque creasse finem. — Mille coloratus sol, cuius miti calore omnia recubiscunt, luna, tacitae amica nocti, quae tremulum lumen praebet derelicto viatori, inmensa astrorum coeli vagorum multitudo vastitasque, quorum singula uno semper ordine nec inane feruntur coelumque trans-

currunt passibus aequis, ad quem creata finem,
 num aeterna sunt an teget illa nox oblivionis
 atra, quod spatium capiet ruinas illorum?
 Quem ad finem creatae sunt plantae, quibus
 insunt vires salubres, roburque invictum pinusque
 montis, ad sidera quae caput tollit? Quae
 est destinatio infinitae multitudinis anima-
 lium, quibus indidit sapientissimum nu-
 men syllogismorum loco facultatem,
 expectandi casus similes, sese movendi,
 quocumque velint, res clare sentiendi com-
 parandi ad vitam sustentandam ne-
 cessarias res, quas omnes facultates in-
 stinctum vocamus? Ad quem finem cre-
 atus est leo, ferarum rex magnanimus,
 canentes excutiens cervice toros fremensque
 ore cruento, equus bellator, qui haud ine-

tuens sanguinem pugnamq, transcendit cada.
 vera calcibusq, verberat auras, lanigerumq,
 pecus, avidis petita praeda lupo vermibusq,
 innocuis, foedo in pulvere volens? Quos
 omnes ad certum tamen finem destinatos
 esse oportet a maximo Deo, quippe rerum
 vicissitudinem animum advertentis spon.
 te in mentem venit cogitatio, omnia,
 ut metam aliquam praefixam eluctentur,
 sibi operam dare. - An umbrae tantum
 sunt, quae oculos nostros ludunt? Licet
 hoc sit, creata tamen essent, ut oculos no-
 stros fallerent! Num vivunt aut creata
 sunt, ut perire possent? Siquis licet,
 hoc ita esse, destinatio illorum foret mo-
 acerba! - At hoc sane repugnaret con-
 tra sapientiam creatoris maximi! Quam
 ad finem descendit virtus, Dei imago

infiniti, de caelo, quae comes it omnibus pro-
 bis in sortem ultimam rerum? Num, terribi-
 lis cogitatio, umbra tantum, quae mentem no-
 stram falsis ludit imaginibus, num dulcia
 illa gaudia, quae haurimus ex fonte virtutis,
 eorum de genere sunt, quae via percepta eva-
 nescent vitiosque serius diram in corde illo-
 rum relinquunt poenitentiam saepiusque,
 cheu, desperationem, qui fructu hunc comple-
 sibus vitiorum incestis? Qui, de hac opini-
 one, quae obstinatissimae nequitiae quin
 desperationis saepe indicium, sibi persuasum
 esse, putant, fremunt contra sanctam
 Dei omnipotentis benignitatem, sed, quid dico,
 num fremere possunt contra numen, quod
 negant? Quippe, qui virtutem, quae
 ipsa sibi victum satque omni major est,
 nihil putat, sane etiam, quod omnes

in se conjungit virtutes, numen negare de-
 bet infinitum! — Omnia ergo, quae
 creata sunt, efficiunt aut propria sola,
 agendo vi aut alia in agendo adjuvan-
 do, omnia ad metam praefixam perve-
 nire nituntur, omnia enim ab infimis
 incrementis originem ducunt ac tandem,
 omnibus, quas potuerunt, in se conjunctis
 facultatibus perfectionibusque, metam praefi-
 xam nacti satisfaciunt destinationi. —
 Aest, quae prius memoravi, de illorum
 omnium destinatione, non in animo
 mihi est differere, praesertim, cum post
 ea peropportuna mihi sese allatura sit
 occasio, de virtute plura memorandi,
 sed ad altiora gravioraque illis memoran-
 dis ducere volui. Aest sic res se habet, fa-

pius homo alia contemplans sui inemor
 est. Quippe nunc in illam altiore[m] gra-
 vioremq[ue] incido quaestione[m], reputans
 me ipsum hominisq[ue] tam sapienter institu-
 tam naturam, quare, Tua, Director, gra-
 vissime, pace, vobisq[ue], Socii carissimi,
 annuentibus explicare conabor, quae sit
 hominis destinatio in terris!

Creator omnipotens quam magnum jam
 perfecisset opus, quum splendidis suis operi-
 bus munia jam divisa essent solq[ue] pur-
 pureo terram fecundiferis suis radiis com-
 pleens jam esset stellaeq[ue] decorae jam
 sustulissent rutilas faces, e manibus il-
 lius benignis exiit homo. Quae[m], umbram
 sui quamvis evanescentem, splendidissimis

instruxit facultatibus, ab incunabilis in
 aetatem usq. grandaevoam excolendis. Quas
 homo si avri exerceat tenore, summum
 eluctari posse humanae rationis mentisq.
 gradum, insigne afferunt, qui in histo-
 ria scientiarum haud fucato splendent
 lumine, documentum viri. Certo, rati-
 onem tribuit omnipotens numen homi-
 ni dilecto, ut ita dicam, suo, facram
 divinae mentis imaginem, qua duc
 opera contemplans circum se sita, sa-
 pientiam atq. benignitatem intelligere nu-
 minis infiniti, quia in se ipso mani-
 festa almae benignitatis creatoris sui
 vestigia invenire valeat, qua ductus
 dignitatem suam altam noscere ardeat,
 dignitatem illam, quae jure nobis tri-
 buit, inter praestantissimas Dei creatu-

ras nos numerandi. — Flomini quoque igneusest
 vigor, quo incensus ruit per ceteros obstantes
 hostium caedas fortisque victor, per illas ar-
 ma sua expedit, aet homini dedit omni-
 tens Deus et alium igneum vigorem, qui
 arma potest superare, horrida, qui vincit
 victorem victumque, qui sexcentos scelestos
 una tanquam voce prostratos a lata in-
 sidiosi sceleris via in angustam pul-
 chrioris virtutis semitam jubet reverti
 bellaque minaque horridae pugnae quiescere,
 igneum nobilemque vigorem, artis oratoriae
 ignem. Os homini dedit sublime coelumque
 tueri iussit, et erectos ad sidera tollere
 vultus, dedit quoque mortalibus orati-
 onem, praestantissimum creatoris
 munus, quo a ceteris nos separavit
 animalibus. Quid enim esset ratio sine

oratione? Assiduum certamen improbusq;
 labor, quibus fessi succumberemus fatigatiq;
 Quam divina est illa facultas! Num tam
 praecelara et a Divino, ut ita dicam, Spi-
 ritu incensa ingenia surrexissent, quo-
 rum vis tam egregie sancteq; saepe in-
 fluxit influiteq; adhuc in mortalium vi-
 tam, homines si plane aliena carerent
 communicatione? — Nec durum crea-
 vit maximus Deus mortalium cor, in-
 didit illi praesertim mitem sanctumq;
 altae virtutis sensum, quo recte utens
 homo gradum saepe elicitari valet Spi-
 rituum beatorum, est quem plane ne-
 gligens a fastigio pulchrae suae dig-
 nitatis ad gradum saepe ferarum e-
 veni deprimitur. — Liberrimum creavit ho-
 minem, ut recte aut male facere pos-

sit, apt, quod omnia sapientissime sane in-
 stituit, indidit etiam optimum numen mor-
 talibus naturalem nefandorum facinorum
 detestationem deditque nobis internum iudicem,
 quem nocte dieque gestamus in pectore testem,
 qui aequi contemptores scelerumque mole gra-
 vatos, summa excitatus vi, acerbissimis
 exanimat cruciatibus, qui vindex sem-
 per habitans sub alto pectore jubet see-
 lestos nocte dieque alto de corde imanes
 ciere gemitus et, cum mitis quies ocu-
 los uremit insantis, improbum diris
 execrari verbis diem natalem, scelera-
 tosque trepidare et ad omnia fulgura pal-
 lere cumque tonat, terreri primo quoque
 murmure caeli! Indidit quoque benignis-
 simum numen mortalibus conscientiam
 recte factorum, quae nos in omnibus
 periculis constantes fortesque stare, omnes

contemnere nequitiae minas, impedimen-
 ta vincere atrociam atrosq; sepulchri terro-
 res spernere docet! Sexcentis adhuc opti-
 mis praeditus est mortalis sensibus, sen-
 su amicitiae, quae tam dulci adstrin-
 git vinculo societatem humanam, quã
 in rebus humanis nil dulcius fidem a-
 mici pectore, sensu amoris, qui nos
 dulci irruptione tenet copula et ad pul-
 cherrima saepe incitat facinora sed,
 eheu, ad pravissima quoque, sensu mi-
 sericordiae, quae placato respiciens vul-
 tu flectiq; facilis nigra ad poenas ad
 praemia veloci est, sensu boni, recti,
 veri, pulchri magniq;! — Mortalium
 cor quoq; vexant affectus violenti,
 quibus tractus mentisq; verae voci
 aures obtuens mortalis eheu saepe

ruit in immum miseriarum gurgitem!

Tergo quaterque beatum, cuius cor in violento illo affectuum impetu, sapienti rationis voci aures praebet lubentes, cuius mens animusque vinculo sociati jugali invicem absencio se tequant clypeo insciotaque opponunt impedimenta, mens animo, si jam jam affectibus sese trahendum praebet, animus menti, si falsis et, ut ita dicam, sophisticis adducta sententiis, nefandis scelerum complexibus sese imifura est! Tu amici, qui duo corporibus, mentibus unus per asperam vitae viam incedentes sese mutuo adjuvant auxilio, quorum unus, alter si concidit, comiter illum subleuat atque laetatur cum laetante lacrymasque fundit cum lacrymas fundente, quibus plena est omni concordia

vita et stat ad finem longa tenaxq; fi-
des; sic mens animusq; vinculo soci-
ati jugali! — Ast nunc interrogo,
quem ad finem benignissimus nec non sapien-
tissimus Deus hominem, umbram sui, prae-
claris divinisq; illis instruxerit faculta-
tibus illamq; mortalibus indiderit dignita-
tem, quae tacere nescit foelera atq; alta
semper instat voce: "Homine indignum fe-
cisti aliquid!" cuius forti defensa tu-
tela innocentia, quam inspectatur in-
teste avidum scelus, huic invictiora in dies
opponit impedimenta spernitq; se speeni
pulchriorq; intaminato splendet honore?

Sapiens benignusq; numen illud est, quod
creatorem adoramus, sapiens ergo benign-
naq; debet esse destinatio nostra. Quae si
benigna est speratio quoq; gaudiis con-

juncta esse debet. liceat ergo mihi, omnes, qui-
bus gaudia comites, res fortesq; fatag; hominum
persecutari!

Adspicias, quaeso, divitis porticus alta,
aulas superbas equosq; proceros, qui mandant
spumantia aurea frena elata cervice superbi!
Nocte dieq; palatia auro residentia dulcisonae
resonant lyrae suavis bonis, lacto se tollunt
hospites saltu gemitosq; in poculis spumat im-
modicum merum; ferentis imperat servis
dives picta aureaq; incedens veste, qui via
auditis subito parent mandatis. viq; domus
imensas adhuc tenebit opes! — Num homo
igitur creatus est, ut immensas sibi para-
ret divitias, cum quibus, uti ostendimus,
multa conjuncta sunt sonantia gaudia?
Qui, de hoc sibi persuasum esse putant,
sane falluntur. Deus omnipotens quem
homines dilectos suos creasset, quem hu-
manum genus metam aliquam perficam

summo licet improboꝝ eluctari iussit
 labore, quisqꝫ etiam mortalium facultatibus
 instruendus ab illo fuit, quibus
 utens adjutusqꝫ in dies magis magisqꝫ
 metae praefixae adpropinquare valeat.
 Num in unoquoqꝫ pectore natus altae
 virtutis sensus deletus est, ut quisqꝫ
 omnibus, quibus potest, facinoribus ni-
 tens Juretâqꝫ altâ rote factorum confri-
 entia improbas sibi corradere possit di-
 vitias? Quem ad finem internus ille ju-
 dex assiduus in pectore tunc creatus
 esset, qui vindex foelicitis serenas ex-
 citat curas, si pravis nitentes facino-
 ribus destinationi satisfacere nos oppor-
 teret? Num benignissimum numen quam-
 que hominum tam insignibus optimisqꝫ
 quae spondent excultam rationem, instru-

sit facultatibus, num cuiq, licet illis in-
 structo, data est occasio excolendi rationem,
 ut scientiis utens, civitatis patriae salutem
 provehens divitias licet modicas comparare
 posset? Et quot ac quam graves divitiis
 respondent curae, nisi sapientia virtuteq,
 edocti illis utamur! Et, hercule, qui
 illis imprudenter temereq, utitur, ad cu-
 ras doloresq, pungentes ab optimo numine
 notius creatus esset, si divitiae destinatio
 nostra essent illarumq, gaudia! Quae
 sane fragilitati obnoxia citius serius via
 nata evanescent saepiusq, dira, eheu, in
 illorum relinquunt uestigia corde, qui ri-
 mis avide in illorum complexum sese
 demiserunt! Putasne, sapientissimum
 numen hominem, imaginem sui, cre-
 asse, ut gaudia perciperet raducos
 saepiusq, noxia? Velle optimum

Deum, hominem gaudiis frui licet evanescentibus, ut illis delectatus veluti suavi florum odore, quos in via per vitam nasci iussit creator maximus, ad novos labores cursus recreetur, libens concedo! At re- go, ad illa maxime creatos esse mortales! Et sane gaudia illa minime de illorum genere sunt, quae fixam resciunt atque semper in corde relinquunt conscientiam nec non memoriâ quoque vivunt proprio ~~per~~ labore proprioque comparata pudore. Et saepissime, quod dolendum est, in blandos illorum com- plectens ob hanc causam libens sese immittit dives, ut terribilis illius iudicis interni minas comprimat, atque moenia, quibus sese defensurus est

a cruento illo invictoque hoste, sane infirmiffi-
 ma sunt! Licet dives luxuriâ diffluat, li-
 cet domus illius dulcifonica lyrae resonet,
 suavibus sonis, quisq; sonus, quem crebat
 vox canora aut qui e querula tibia
 blandivonus evanesco in auras, pro-
 bum curioq; liberum animum tam
 suaviter mulcet, terribiles motus in
 corde illius parat, quippe audire putat
 comitis illius affidui sonantia verba
 mirasq;. Pallor in ore sedet, macies
 in corpore toto, nusquam recta acies,
 quippe a puro pulchroq; sanctae inno-
 centiae oculo animadversus, territus
 vultus demittit miserandos putans,
 legere illam nefandos et pungeates
 suos in corde motus. Et, hercle, os vul-
 tusq;

tuosq; perspicua signa sunt, quae conspi-
 ciens expertus homo vices nefandorum
 sensuum in corde scelesti noscere va-
 let. Quâ ergo ratione dives sceleratus,
 nequaquam divitiarum illarumq; (diviti-
 arum) gaudiorum moenibus defensus,
 suam ipsius ignominiam usquequaq;
 secum manifeste ferre condemnatus, si-
 veat in oruentum proelii tumultum,
 siue recedat in pinguissimos secessus,
 siue fugiat in vastas inhospitasq; so-
 litudines, siue immergat sese in ae-
 quora sonantium gaudiorum, siue ca-
 put cadat in atrae oblivionis nubes,
 comes it affiduo terribilis ille iudex
 poenaq; quae ocyor opinione, raro ante-
 cedentem scelestum deseruit pede claudo.

Iustissimus vindexq; ille comes amoenissimos
 hortos iuvundaq; prata mutat in atrâ deser-
 ta, gelidos fontes per murmura garrulas
 trahentes rindas, in spumantia flumina
 atq; torrentes, qui rauo cum murmure
 sonant; mutat ille iudea dulces illos
 sonos, qui ad altiora grauioraq; quin
 ad Deum omnipotentem saepe animum pro-
 sum, divino quasi spiritu afflatum effe-
 runt, in terribilem Dei vindicis vocem
 iubetq; si ians tranquillo et quasi an-
 gelico dormit vultu, improbum in som-
 nio videre atras illas tartari regiones, ubi
 labor et lacrymae et longa suspiria
 tractu et macies adiuuq; sui pallorq;
 ruborq; ! Haec sors civitis scelesti. At
 dives quoque probus non semper continuâ
 fruitur felicitate ! Quanta celeritate a
 luctuosa virtutis via, quae multo luctuo-

fior divitiis redditur, in amoeniorem seclis
 reoerti potest? Divitiae enim sumi
 materies mali. Sexcenta tentamina, pug-
 nae, pericula, certamina cum illis con-
 juncta et raro ille, cui subito laetissi-
 mae contingere res et qui antea lubens
 erat virtutis discipulus, huic in omni-
 bus, ut prius, adhuc paret rebus! —

Et quibus omnibus sequitur, non ad di-
 vitias illarumq; sonantia gaudia homi-
 nem, imaginem Dei maximi, creatum esse,
 quippe illa caduca sunt et mortales
 in viâ ad metam suam praefixam
 eluctandam potius impediunt, quam
 adjuvant. Divitias ad vitam sustentan-
 dam comparandi, officium esse, quisq;
 intelliget, sed justo modo et ne altiorum

graviorumque immemores simus! Ignoscatur,
 tam fusi abundeque de divitiis illarumque evanescentibus
 gaudiis mihi locuto, quippe omnes
 fere homines ad divitias opesque, splendorem
 externumque honorem aspirantes majoraque negli-
 gentes videmus, omnes fere illorum actio-
 nes, quaestiones verbaque vanas fortunas um-
 bras finem sibi ponunt, pauculi tantum
 tranquillo animo spectatores agentes bene
 perpendunt animoque, quae occurrunt, vol-
 unt attento. Ut in theatro, in hoc
 actores modo regum, modo pauperum
 personas agunt et in fine dejectis dia-
 demate centoneque nil illis relictum, nisi
 persuasio, se quondam luisse. Spectatores
 artem judicantes, pulchris saepius frumatur
 deliciis! Unum tantum intercedit
 discrimen, quod doleo, in theatro plures
 spectatores, in mundo vero plures actores.

Quem ad finem indidit naturae nostrae
omnipotens Deus affectus illos, quo-
rum blandae voci saepissime, eheu, ho-
mines tam lubentes parent? Quibus
fruimur illis indulgentes, cum ad
illa gaudia nos destinavit maximum
numen?

"In caput alta fenum (potius) laben-
tur ab aequore zetas

"flumina, conuersis solq; recurret equis.
"Terra feret stellas, caelum findetur aratro,
potius

"Unda dabit flammeas, et dabit ignis
aquas,
quam ut hoc credam. Adspicias libidino-
sum, ex uno in alterum foederis comple-
sum sese demittit, sorbet dulce a blan-
dis illius labris venenum sibiq; placet in
complexu; aet debilitatur animi igneus
vigor, debilitatur corporis quondam vi-

vile robur, in quoque complexu fercenta bibit fe-
 mina putrium morborum tandemq; in lectum
 prostratus nihil est in ~~illius~~ imagine virum,
 lumina maestis stant innotata genis inq; he-
 meros cervicis collapsa recumbit flectiq;
 nequit morosq; ipsa horret, illum tangere,
 donec tandem nefandus ille crudeli mergitur
 funere! Dira sane fors! — Adspicias
 luxuriosum ventriq; deditum vinoq;, qui
 vivere putat, ut edat, nec, edere, ut vivat,
 nefando modo dignitatem suam altam
 pedibus, ut ita dicam, concalcat ferarumq;
 instar vitam degit!

— Flominem cum vini vis penetravit
 "Acrio, et in venas discessit plurimus ardor,
 "Consequitur gravitas membrorum, praepediuntur
 "Cura vacillantis, tardescit lingua, madet mens,
 "Nant oculi, clamor, singultus, jurgia gliscunt."
 Et ut haec omittam, quot ac quanta pa-
 trat ebrius prava facinora sui impotens?
 Sed mosse genarum roseus quondam flos mar-

cegit vix natus!

Sed infra animal adhuc dignitatem suam deiecit famelicus stomachoque deditus.

— Petit ille dapes sub imagine somni
 " Oraque vana movet, dentesque in dente fatigat
 " Exerctque cibo delusum guttur inani:
 " Proque epulis tenuis nequidquam devorat aeneas.
 " Ut vero est expulsa quies, furit ardor edendi,
 " Perys avidas fauces, imensaque viscera regnat.
 " Nec mora, quod pontus, quod terra, quod
 educat aër,
 " Postit et appositis queritur jejunia mensis;
 " Inque epulis opulas quaerit, quodque urbibus esse,
 " Quodque fatis poterat populo, non sufficit uni,
 " Plusque cupit, quo plura suam demittit
 in alvum.

Ast mox horrendo quodam modo natura
 nimia oera, quae dedit ipsi ferenda,
 ulciscitur, bestiae instar fata subit. Eadem
 lethifera mala illis accidunt, qui irac,

vindictae, invidiae, avaritiae ceterisque, quo-
rum multitudinem numerare nequeo,
nimis indulgent foelibus. Quos inter
infelicissimus est ille, qui affectibus cor suum
ad invidiam trabendum praebet. Quippe len-
ta miserrimamq; tabe liquitur, ut glacies
intenso faucia sole, liveat rubigine dentes,
rigus abest, nisi quem visui movere dolores,
pectora felle virent alteriusq; rebus mar-
cescit optimis. — Sed, audio aliquem
dicentem, quem ad finem tunc natu-
rae nostrae inditi sunt ab optimo mi-
mine affectus, num in aeterna cum
illis pugna aeternosq; certamine vita
a nobis degenda est? Quem contra in-
terrogo: Uter felicior, victor an victus,
dominus an servus?

Historiam voloamus atq; revoloamus,

videamus quaeſo, uter beator, qui in pe-
 riculoſis illis horis affectuum ingenti impetu
 inuictus occurrebat, qui omnium contemptor
 minarum per viam vitae inceſſit, an, qui
 parens blandis infidioli ſcleris illecebris ru-
 it per omne vetitum nefas fugientibus
 pudore veroque fideque? Inocentius Jane, pri-
 orem vera ſemper fruitum eſſe beatitu-
 dine, licet in carcerem miſſus ſit, ſpiſſa
 caligine ſeptum, vinctusque compedibus
 ferreis, interna quaedam vox ſemper e
 pectore verba haec mittit ſolati plena:
 "Indigna tibi accidit ſors", jubetque melio-
 ra tempora ſperare, in quibus morta-
 lium genus inſum in altiores pa-
 rioresque feret regiones ad fontem, ex
 quo pura largae compensationis gau-
 dia bibere valet!

Immortalitas animae, quam Dul-

cis, quam alta cogitatus! Quale dulce so-
 latum mittis in consternata illorum pecto-
 ra, quos premit dira nequitiae ira!
 Quos pulcherrimos aperis prospectus virtu-
 tis discipulis, qui graviter vulnerantur
 continuo fortunae adversae ictu! Quare
 sceleratus, si dira imminet mors, atto-
 nitus terretur crudelique mergitur funere,
 quare probus mortem, pulsantem taber-
 nam, comiter invitat: placidamque quies-
 cit morte? Immortalitas animae
 iustaeque compensationis cogitatio scele-
 rum terri probumque jubet caetari!—

Nos quoque interrogemus, utrum
 beatior nobis contigerit conscientia
 purioraque gaudia, gravi cum scelere
 pugna fortiter pugnata, an, cum lu-
 bentes aures illius dirae voci praebui-
 mus

mus facerem quodam cum impetu tracti fu-
 mus ad vetitum nefas? Quisq; sane fatebi-
 tur, virtutis altae discipulum scelerumq;
 contemptorem dicorum se dulci puraq; frui-
 tum esse beatitudine! Quin scelestus modo
 si semel tantum e blando ereptus sceleris
 compleau virtutis sese commisit forti tu-
 telae, lubens concedet, virtute benignâ
 duce se demum didicisse, quid sint gau-
 dia pura beataq;, virtutis alieno te-
 ctum clypeo demum se edoctum esse, quam
 celeriter evanescant caduca illa scelerum
 gaudia, quamq; atrocem irrequietamq;
 poenitentiam in corde illorum relinquunt,
 qui temere affectus suos violentos se-
 lerum malesanae libidini regen-
 dos praebuere! ~

Virtutis gaudia, pretiosum, divinum mu-
 nus, quo praestantius nullum, quid esset
 homo vobis carens? Quid hominum vita?
 Vos Deus hominum amantissimus de coe-
 lo misit felices redditura mortales!
 Qui atrocem cum scelere pugnam mini-
 me fortiter pugnavit et nunquam vo-
 bis perfruitus est, nunquam vixit
 vitaeque pretium nescit! Vobis perfruens
 homo ad spiritus usque beatos magno
 prosperoque cum impetu sese attollit vosque
 saepissime mortalibus piis puram
 licet obscuram Dei infiniti ostendit
 effigiem! Vos ut praestantiora prae-
 clarioraque redderet Deus, per vos ut
 homini beatior contingeret vitae u-
 sus, mortalibus illos indidit Deus

omnipotens violentos affectus, a quibus
 temere tracti ad pernicioſa facinora in
 magnam ſæpiſſime ruimus miſeriarum
 molem, quos vero coërcentibus nobis
 ſydereum veſtrum ſplendet lumen be-
 atiorq; contingit vitæ uſus! Probo,
 quem diu perſecuta eſt dira ſceleſtorum
 nequitia fataq; tetigere impia, comites
 itis in avium moeſtumq; deſertum, quin
 in fortem ultimam rerum! Vos pios
 forti dulciq; defenditis tutela pulcher-
 rimaq; in corde ſenſu dulciſſimaq; in
 pectore conſcientia multos toleratos com-
 penſatis dolores! Vos probris aſperam vi-
 tæ viam molliorem redditis, vos ſpina-
 rum, quibus obſita eſt via, vulnera
 ſpernere docetis juſtum ac tenacem

propositi virum, vos probis, qui per
 viam vitae incedentes saepius horrent a-
 tras insurgentes tenebras, pulcherrimum
 exhibetis lumen. Cui amica luna viato-
 ri, qui tristis sollicitaq; manu tenebras
 atras explorans incedit et cuius conster-
 natum pectus pallidâ tremulaq; luce subi-
 to origitur. Vos sola finem nescitis
 sepulchro majora nec ulla dies un-
 quam mortalibus vos eximet vis,
 nec ignis nec poterit ferrum nec e-
 das abolere vetustas!! Vos estis
 sancta aeternaq;, aeterna ut Deus
 aeternus, sancta, ut ille! Ad
 meliorem sui partem excolendam,
 maxime vero ad virtutem exercen-
 dam atq; hac luce vobis versuendum
 illiq; in alta regione se dignum redder-
 dum, homo a maximo Deo in terris de-
 stinatus.

Expressi nunc diligentia, qua potui,
pura virtutis gaudia ostendi, dulcem
hominis destinationem esse sanctam, in-
dulsiſſe vos juvenili animo, spero.
Ut pauca adhuc moream:

Pulchra aetate ergo hominis destinatio
est, ergo etiam digna improbo labore
continuoque sudore. Quippe quo gravior
cum scelere pugna, eo dulciora vir-
tutis gaudia. Plerosque pugna, in
qua multi cecidere viri fortes ou-
neraque magna cum vi utrimque mixta
sunt, laetior discedit victor, quam
ex illa, quam cum ignavis pug-
navit, quos primus fere herois con-
spectus pallentes fugavit!

Cor tuum, mortalis, in metuen-

dis illis horis ad vitia saepe tam propen-
sum, mihi benignoq; rationis monentis
ductu regere edocearis; rationem, crimen
aliquod excusaturam, certâ aliorum
illorum sensuum naturalium voce ca-
ptiges neque erectae tuae dignitatis
immemor ferarum induas naturam!

Operam demus, ut nos, obscuram
licet imaginem numinis maximi,
secundum creatoris nostri purissimum
exemplar efformemus, licet nobis
perguasum sit, inter efformatissimos
nos purissimumq; illud exemplar,
infinitum immensumq; adhuc interja-
cere spatium! — Constituamus nobis
ante oculos, illius sanctitatem, benigni-
tatem, amorem, misericordiam, justi-
tiam

tiam ceterasq; pulcherrimas qualitates,
 studeamus puram sanctitatis vestem
 induere, hoc est, in dies magis ma-
 gisq; ab omni removeri sceleris, ni-
 tamur, benignos evadere, optima
 quaeq; societatis humanae velle sem-
 perq; maximo cum certamine illius sa-
 lutem curare; complectamur fratres
 nostros sancto amoris vinculo, quip-
 pe amor unicum firmissimumq; so-
 cietatis humanae vinculum hocq;
 soluto mundus interiturus est!

Simus nigri ad poenas veniaeq; para-
 ti cumq; triste aliquid statuimus, fi-
 amus tristes et ipsi, est, si res ex-
 possicant, omne etiam nefas e socie-
 tate humana removere sanctamq; in-

nocentiam forti defendere tutela nitamur!
 In ceteris quoque virtutibus numen aeternum
 ad imitandum ante oculos nobis ponamus,
 quippe deus infinitus purissimum exem-
 plar fidissima dignum imitatione!!

Traquilli tunc perfectionem melioris no-
 strae partis curare, ut fortes nos constan-
 tesque contra foederis insidias praestemus,
 tunc fidissime sanctae destinationi
 satisfacere valemus, nos virtus fato-
 rum domitrix alienos tegens elypeo
 purissimis beatos reddet gaudiis, nos
 quondam mortalium Genius proffero
 cum impetu feret in altiores purio-
 resque regiones ad fontem, ex quo dolci-
 ora pulchrioraque adhuc gaudia vale-
 mus haurire!!
